

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

בפני כב' השופט חגי ברנר

תובעים

1. מסטרפונט בעמ

2. רוזנברג צבי

3. נרקיס צבי

ע"י ב"כ עוה"ד יעקב קלדרון, חנה קלדרון ואורי שורר

נגד

נתבעות

1. חב' החדשות הישראלית בעמ

ע"י ב"כ עוה"ד ברק בר-שלום והדס סימן-טוב

2. פרימוס עיצוב ואנימציה בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד טוני גרינמן

פסק דין

מבוא

1. בפניי תביעה לתשלום פיצויים בסך של 1,000,000 ₪ בגין הפרה נטענת של זכות יוצרים בגופנים ("פונטים") מסוג "נרקיס תם" ו"נרקיס חדש" (להלן: "הגופנים").

2. גופן הוא סדרה מעוצבת של אותיות האלף-בית, והוא נבדל מסדרות אחרות בדרך עיצובו. כך למשל, פסק דין זה נכתב באמצעות שימוש בגופן מסוג David אך באותה מידה, ניתן היה לכתוב אותו באמצעות גופן מסוג אהרונ, או מסוג פראנק ראול (FrankRuehl), או מסוג נרקיסים, אריאל וכו'.

3. התובעים 1 ו-2 הם בעלי עסק של עיצוב, פיתוח ושיווק גופנים.

התובע 3, צבי נרקיס ז"ל (להלן: "נרקיס"), שהלך לעולמו במהלך שמיעת ההוכחות בתיק, היה גרפיקאי וטיפוגרף, שהתמחה בעיצוב אותיות. נרקיס הוא שעיצב את הגופנים, לפני עשרות שנים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

4. התובעים 1 ו- 2 הם בעלי רשיון בלעדי לשיווק של הגופנים, על פי הסכמים עם נרקיס, מיום 30.1.1989 ומיום 9.5.2006. התובעים 1 ו- 2 אף הפיקו גרסה ממוחשבת של הגופנים, אותה הם משווקים ללקוחות שונים.

5. הנתבעת 1, חברת החדשות הישראלית בע"מ (להלן: "חברת החדשות") היא בעלת זיכיון לשידורי חדשות בערוץ השני של הטלוויזיה.

6. הנתבעת 2, פרימוס עיצוב ואנימציה בע"מ (להלן: "פרימוס") היא חברה המתמחה בעיצוב גרפי לאמצעי מדיה שונים, בעיקר של ערוצים ותוכניות טלוויזיה.

7. בימים 23.11.2007, 28.11.2007, 30.11.2007 ו- 1.12.2007 שידרה חברת החדשות, במהלך מהדורת החדשות שלה, מספר כתוביות שיש בהן שילוב של שני סוגי הגופנים, קרי, מילים מסויימות הורכבו מאותיות מסוג "נרקיס תם" בצירוף שש אותיות מסוג "נרקיס חדש" (ג', כ', ד', ס', פ' ו- י'). בעקבות שידורים אלה, הוגשה התביעה שבפניי.

8. השימוש באותו "גופן כלאיים" היה תולדה של בניית ועיצוב אולפן חדש ממנו תשודר מהדורת החדשות. במסגרת תהליך הבניה והעיצוב, התקשרה חברת החדשות בחוזה מיום 10.5.2007 עם פרימוס, לפיו הזמינה מפרימוס מארז גרפי לשידוריה. על פי אותו חוזה, הכינה פרימוס טקסטים קבועים לשימוש במשדרי החדשות. מדובר בפתיחים ובלוגו של המשדרים. טקסטים אלה נכתבו באמצעות שילוב בין גופן נרקיס תם וגופן נרקיס חדש (להלן: "הטקסטים הקבועים").

9. במקביל להכנת המארז הגרפי, הכינה פרימוס עבור חברת החדשות קובץ מחשב הנקרא true type. קובץ זה איפשר לאנשי חברת החדשות לכתוב טקסטים משתנים שיופיעו על המסך בעת השידור, על פי צרכי המהדורה הספציפית, כגון, שמו של מרואיין, נושא הכתבה וקרדיטים (להלן: "הטקסטים המשתנים"). קובץ ה- true type איפשר שילוב בין שני סוגי הגופנים. מי שבפועל השתמש בקובץ והפיק טקסטים משתנים על פי צרכי מהדורות החדשות, היו אנשי חברת החדשות, בלא כל מעורבות של פרימוס מעבר להכנתו של קובץ המחשב.

10. יצויין כי השילוב בין שני סוגי הגופנים לא היה מעשה שרירותי, אלא נבע מצרכים פונקציונליים, שכן שימוש בגופן נרקיס תם לבדו היה עלול לגרום לבעיות של טשטוש ועיוות חלק מן האותיות עד כדי קושי בקריאת מילים המופיעות על גבי מסך הטלוויזיה, בשל מגבלותיה של טכנולוגיית השידור הקיימת. על כן, באותם מקרים של אותיות "בעייתיות",

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

נעשה שימוש בשש אותיות שנלקחו מגופן נרקיס חדש, הן האותיות ג', כ', ד', ס', פ' ו- ה' (ראה הסבר מפורט בס' 26 ו- 27 לתצהירו של ארז גביש מטעם פרימוס).

11. אין חולק כי פרימוס היתה בעלת רשיון כדין מאת התובעים, לעשות שימוש בגופנים. מאידך, פרימוס לא ביקשה, וממילא גם לא קיבלה, רשות להפיק את אותו גופן כלאיים ששיווקה לחברת החדשות.

12. אין גם חולק כי חברת החדשות לא רכשה מאת התובעים רשיון לשימוש בגופנים. לטענתה, פרימוס לא הודיעה לה שהשימוש בקובץ המחשב שהפיקה עבורה טעון רכישת זכות שימוש בגופנים מאת התובעים. חברת החדשות מוסיפה וטוענת, כי אם היתה יודעת שכך הוא הדבר, פשיטא שהיתה רוכשת את זכות השימוש מאת התובעים, שכן מדובר בעלות זניחה של כ- 5,700 ₪ בלבד.

מנגד, פרימוס טוענת כי אנשיה הנחו את נציגי חברת החדשות להצטייד ברשיון מתאים לעשיית שימוש בגופנים, וכי לא היתה לה סיבה להאמין שחברת החדשות לא תרכוש מהתובעים את הרשיון הנדרש.

13. התובעים טוענים בכתב התביעה כי הנתבעות הפרו את זכות היוצרים שלהם בגופנים, הן הכלכלית והן המוסרית, וכן ביצעו שורה ארוכה של עוולות ובהן רשלנות, עשיית עושר ולא במשפט, גזל וכו'. מאידך, בסיכומיהם, צמצמו התובעים את עילת התביעה לפגיעה בזכות היוצרים. אין איפוא צורך להיזקק לעילות תביעה שנוגחו במסגרת הסיכומים.

14. המחלוקת העיקרית העולות מתוך סיכומי הצדדים הן אלה: האם הגופנים יכולים להיות מוגנים בזכות יוצרים או שמא ההגנה הראויה להם היא הגנת מדגם; בהנחה שגופנים ככלל ראויים במקרים מתאימים להגנת זכות יוצרים- האם במקרה דנן אכן מדובר ביצירה מקורית הראויה להגנה כזו; האם זכות היוצרים, ככל שזו קיימת- אכן הופרה; האם הופרה זכות המוסרית של נרקיס; מהו שיעור הפיצוי לו זכאים התובעים.

נדון בשאלות אלה כסדרן.

האם גופנים יכולים לזכות בהגנת זכות יוצרים?

15. בעלי הדין ייחדו חלק ניכר מאוד מסיכומיהם לדיון בשאלה העקרונית והמרתקת האם גופנים יכולים לזכות בהגנתה של זכות יוצרים או שמא ההגנה היחידה על גופנים היא באמצעות רישומו של מדגם. לדידם של הנתבעים, גופנים אמורים להיות מוגנים, אם בכלל,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

רק במסגרת מדגם רשום ולא במסגרת זכות יוצרים. מנגד, התובעים טוענים כי ההגנה הראויה לגופנים היא הגנת זכות היוצרים.

אין המדובר במחלוקת לשם שמיים. אם ייקבע כי גופנים ראויים להגנתו של מדגם רשום, אזי ממילא מתבקשת המסקנה כי אין לתובעים עילה בגין הפרת זכות יוצרים. טעמו של דבר הוא שס' 22 (1) לחוק זכות יוצרים, 1911, קבע כי החוק לא יחול על "סימני אמצאה" (מדגמים) הראויים להרשם לפי חוק הפטנטים. במאמר מוסגר נציין כי בעניינו, בשים לב למועד בו בוצעו ההפרות הנטענות, הדין החל הוא חוק זכות יוצרים, 1911, וכן פקודת זכות יוצרים, ולא חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007 ("החוק החדש"). זאת, משום שס' 78 (ג) לחוק החדש קובע כי "על פעולה ביצירה שנעשתה לפני יום התחילה לא יחולו הוראות פרק ח' לעניין הפרה של זכות יוצרים או זכות מוסרית ולעניין תרופות, וימשיכו לחול לגביה, לעניינים אלה, הוראות הדין הקודם". מכל מקום, גם לפי ס' 7 לחוק החדש, אין הגנה של זכות יוצרים לגבי יצירה הראויה להרשם כמדגם.

16. אם הייתי מגיע למסקנה כי אין לתובעים עילה בגין הפרת זכות יוצרים, משום שההגנה המתאימה לגופנים היא הגנתו של מדגם רשום, אזי דין התביעה היה להדחות על הסף, שכן אין חולק כי התובעים לא רשמו את הגופנים בתור מדגם, וממילא אין הם זכאים להגנה המוקנית למדגם רשום.

17. אין ספק שמדובר בשאלה נכבדה, ולא בכדי הביא כל אחד מבעלי הדין ק"נ טעמים לתמיכה בעמדתו, לרבות עמדתן של שיטות משפט זרות בסוגייה זו ממש. יחד עם זאת, השאלה העקרונית הוכרעה אך לאחרונה בפסק דינו המנחה של בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השופט פרופ' ע' גרוסקופף), בגדרו של ת.א. 5311-04-08 **נרקיס ואח' נ' מיקרוסופט ישראל בע"מ ואח' (פורסם במאגר משפטי) (להלן: "ענין נרקיס")**. בית המשפט קבע כי דיני המדגמים אינם חלים על גופנים, לא על פי לשונה של פקודת הפטנטים והמדגמים, וגם לא על פי שיקולי מדיניות ראויה. לא על פי לשונה של הפקודה, שכן זו מגדירה מדגם כ"קווי דמות, צורה, דוגמא או קישוט שמייחדים לכל חפץ...", ואילו סימנים של השפה הכתובה אינם בבחינת "חפץ"; לא על פי שיקולי מדיניות ראויה, שכן לא ראוי לגרוע מן ההגנה הניתנת לטיפוגרפים המעצבים גופנים, בהשוואה ליוצרים פונקציונליים אחרים דוגמת אדריכלים וציירי מפות. גם משך ההגנה הקצר יחסית על מדגם (15 שנה בלבד), לא מתאים לגופן, שמשך חיי המדף שלו הוא עשרות שנים, ושיווקו אורך זמן רב. עוד הצביע בית המשפט על כך שההגנה על פי דיני המדגמים היא מיושנת ומסורבלת, כרוכה בעלויות ואינה אפקטיבית. סיכומו של דבר, בית המשפט קבע כי "שיקולי מדיניות אינם יכולים להצדיק לתת לפקודת הפטנטים והמדגמים פרשנות רחבה, המביאה לכך שנראה גופן כראוי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

להירשם כמדגם, ונשלול את האפשרות להגן עליו מכוח דיני זכויות היוצרים. ... שיקולי
המדיניות מצדיקים להעניק ליוצר הגופן הגנה מקבילה לזו שמוענקת ליוצרים אחרים ...".
18. פרימוס ביקשה להראות, בסיכומי ההשלמה שלה, מדוע פסק הדין בענין נרקיס הנ"ל הינו
שגוי ואיננו עומד במבחן הביקורת, אלא שטענות אלה יכולות להשמע בערעור על פסק הדין
לבית המשפט העליון, אך לא בפני בית משפט שלום, שפסק דינו של בית המשפט המחוזי
מהווה לגביו פסק דין מנחה (ס' 20א) לחוק יסוד: השפיטה).
19. סיכומו של דבר, בהתאם להלכה שנפסקה בענין נרקיס הנ"ל, ההגנה הראויה על גופנים היא
במסגרת זכות יוצרים ולא במסגרת רישומו של מדגם.

האם במקרה דנן מדובר ביצירה מקורית הראויה להגנה של זכות יוצרים?

20. משבאנו לכלל מסקנה כי ההגנה הראויה על גופנים היא במסגרת זכות יוצרים ולא במסגרת
דיני המדגמים, יש לבחון את השאלה האם הגופנים שבמחלוקת, אכן ראויים באופן
קונקרטי, בשים לב לטיבם, להגנתה של זכות יוצרים.
21. הנתבעות טוענות בסיכומיהן, בשפה רפה, כי הגופנים אינם ראויים להגנתה של זכות
יוצרים, משום שנרקיס הודה כביכול בעת חקירתו, כי האותיות שלו אינן מקוריות, אלא
הועתקו מכתבי יד עתיקים. עוד נטען כי לו היה מדובר בעיצוב גופן באופן מקורי, כגון, צורת
פרח או בעל חיים, ייתכן והגופן היה עומד בדרישת המקוריות, אך לא זה המקרה שבפנינו.
אינני מקבל טענות אלה. עיינתי בפרוטוקול חקירתו של נרקיס (בשל מצבו הבריאותי, ועל פי
הסדר דיוני, העד נחקר בביתו בנוכחות באי כח הצדדים בלבד), ולא מצאתי בו את ההודאה
שמייחסות לו הנתבעות בסיכומיהן. כל שהעד אמר הוא שהמקורות שלו היו כתבי יד מכל
העולם, וכי הוא היה זה שעיצב את האותיות (ע' 13 לפרוטוקול). הדברים לא נאמרו ביחס
לגופן כזה או אחר. מתוך הקשר הדברים ניתן להבין כי נרקיס אולי הושפע ממקורות שונים,
או קיבל השראה מהם, אך בוודאי שלא ניתן לקבוע כי נרקיס פשוט העתיק את הגופן
ממקור מסויים כלשהו, והנתבעות גם לא מצביעות על מקור מסויים כזה.
22. הכלל הוא שדי במידה מינימלית של השקעה ויצירתיות על מנת שיצירה תזכה להגנה בתור
יצירה ספרותית:

"אשר למידה הנדרשת של השקעה ושל יצירתיות נאמר: '...ראוי לציין שלפי כל הגישות
אין מדובר אלא במבחנים מינימאליים, הן לעניין ההשקעה והן לעניין היצירתיות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

הנדרשת... השקעה מתבטאת בהשקעת משאב אנושי כלשהו: זמן, מאמץ, כישרון, כסף, ידע, שיפוט, פיתוח, כאב או טעם אישי... נדרש שהשקעת היוצר תעבור מינימום מסוים, אם כי מינימום זה נמוך מאוד. נדרש 'שניתן יהיה להבחין בתרומתו העצמאית של היוצר', או ש'המוצר ניתן להבחנה מאבני הבניין שלו'

(ע"א 2790/93 Robert E. Eisenman נ' אלישע קימרון (2000) [פורסם באתר משפטי] (ההדגשה אינה במקור)).

23. הדעה הרווחת היא שנדרשת לא רק מקוריות (קרי, שהיוצר הוא אכן המחבר הראשון), אלא גם יצירתיות מסויימת (קרי, שהיצירה תהיה ביטוי של מחשבה מקורית), כדי להצדיק את מתן ההגנה של זכות יוצרים:

"המקוריות היא העיקר ולא די בהשקעה של מאמץ, זמן או כשרון כדי להצדיק הגנת זכות יוצרים. על כך נאמר: 'לאור מטרתם של דיני זכויות היוצרים --- ברור כי המסקנה היא שאין די בהשקעה בלבד כדי להצדיק הענקת הגנה של זכות יוצרים לביטוי. מסקנה זו נתמכת הן בכך שדיני זכויות יוצרים מהווים איזון בין צרכים חברתיים מתחרים והן בהיקף ההגנה שבעל הזכות זוכה לה. התפקיד המאזן של החוק נובע מכך שמתן זכויות יוצרים על ביטוי מסויים מגביל ביטויים עתידיים אפשריים. גישה הרואה את הזכות כנובעת מעצם ההשקעה אינה רגישה דיה לאיזון חשוב זה העומד בבסיסם של דיני זכויות יוצרים. ... עם זאת, חשוב לציין כי יש הסוברים שהשקעה כלשעצמה של מאמץ, זמן או כשרון, על ידי היוצר, יכולה להעיד על קיומה של יצירתיות ... ראינו שליקוט ועריכה עשויים לבוא בגדרה של "יצירה ספרותית", כמשמעה בחוק, וכי השאלה אם קמה זכות יוצרים ביצירה נבחנת לפי מידת המקוריות שבה. עוד ראינו שלא די בכך שהיוצר השקיע ממשאביו האנושיים אלא שנדרשת גם מידה של מקוריות - לא רק ביצירה גופה אלא גם בתהליך של יצירתה - על מנת שהיצירה תזכה בהגנה."

(שם. ראה גם ע"א 513/89 Interlego A/S נ' Bros S. A Exin - Lines פ"ד מח(4), 133).

24. אין ספק שבמקרה דנן עונים הגופנים על הדרישות המינימליות של השקעה ויצירתיות. ראשית, מן הבחינה הסובייקטיבית, לא נסתרה טענתו של נרקיס לפיה השקיע זמן ומאמץ מרובים בעיצובם. כעולה מתצהירו, מלאכת עיצובו של גופן אינה מעשה מיכאני או שרירותי, אלא מלאכת אמנות אשר מתחשבת גם בצרכים המעשיים להם נועד הגופן, בהם קלות הקריאה, וגם באלמנטים אסתטיים. יש לעצב בנפרד כל אות, תוך התייחסות לעיצובן של יתר האותיות; שנית, מן הבחינה האובייקטיבית, קיימות אינספור אפשרויות עיצוב לאותיות האלף-בית, כפי שיעידו סוגי הגופן הרבים המוכרים לכל מי שמקליד טקסט

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

בתוכנת עיבוד תמלילים, והגופנים שעיצב נרקיס הם בעלי מאפיינים ייחודיים, המבדילים אותם מגופנים אחרים, ומעידים על מאמץ, יצירתיות וכשרון בלתי מבוטלים. הסיווג של יצירות מסוג גופן הוא אמנות שימושית. לגבי יצירות כאלה נפסק כי גם מוצרים פונקציונליים זכאים לעתים להגנתה של זכות יוצרים:

"בערעור זה נבקש להצביע על כך שבנוסף על מנגנון החלוקה בין החוקים קיים מנגנון נוסף להתמודדות עם הנושא של מוצרים פונקציונליים. מנגנון זה מתבטא בכך שחוק יוצרים עצמו מכיל בתוכו איזון מיוחד לצרכי יצירות פונקציונליות, שנועד להתמודד עם הקשיים המיוחדים שמציבים מוצרים אלה. איזון זה חשוב, שכן אף שכלל דיני המדגמים מותאמים יותר לטיפול ביצירות פונקציונליות, עדיין קיים סוג של יצירתיות אשר מן הראוי לתמרץ אותו, אך הוא אינו זוכה להגנה במסגרת דיני המדגמים, ושלילה מוחלטת של הגנת חוק יוצרים מיצירות פונקציונליות, פירושה הסרת ההגנה על יצירתיות זו. ... נקודת המוצא היא כי אין הצדקה לשלילה אפריורית של הגנת זכות יוצרים ממוצרים פונקציונליים. עם זאת מציבים מוצרים אלו קשיים מיוחדים, שאינם קיימים ביצירות אחרות, ואלו מתבטאים בשניים: חשש שזכות יוצרים על צורה תהווה מונופול על הרעיון העומד מאחורי הביטוי המוגן, וחשש להגבלת יתר של עולם הצורות העתידי. היקף ההגנה שיינתן למוצרים פונקציונליים צריך להתחשב בקשיים מיוחדים אלו, מחד גיסא, וברצון לתת תמריץ ליוצרים פוטנציאליים להמשיך וליצור ביטויים מקוריים, ועל-ידי כך לגוון ולהרחיב את עולם הביטויים הקיים, מאידך גיסא."

(ע"א 513/89 Interlego הנ"ל, בע' 146-148).

25. אינני מקבל את טענת הנתבעות לפיה במקרה דנן הגופנים אינם ראויים להגנה משום ש"הצורה מוכתבת על ידי הפונקציה". אכן, כאשר עסקינן באותיות, ישנה הגבלה מסויימת על אופן העיצוב, על מנת שיישמרו מאפייני האותיות וניתן יהיה לזהותן כאותיות בשפה העברית ולקרוא את המילים המורכבות מהן, אך מאידך, קיימות דרכים רבות מספור בהן ניתן לעצב אות מסויימת, תוך שמירת זיהוייה הפונקציונלי כאות המוכרת לכל. על כן, הדרך הייחודית בה בחר נרקיס לעצב את הגופנים והבחירה בין מגוון רב של אפשרויות, בהחלט משקפת עיצוב בעל אופי אמנותי, להבדיל מעיצוב פונקציונלי לחלוטין, שכל כולו מוכתב מהצורך המעשי. מאותה סיבה ממש, יש לדחות את טענתן של הנתבעות לפיה הכרה בזכות יוצרים על הגופנים האמורים תקנה לתובעים מונופולין על אותיות האלף-בית. פשיטא שישנם עוד סוגי גופנים רבים מאוד שבהם ניתן להשתמש, גם אם תוכר זכות היוצרים של נרקיס בגופנים שעיצב.

26. סיכומי דבר, הגופנים שבמחלוקת עונים על הדרישות המינימליות לשם הגנתה של זכות יוצרים, והם מהווים יצירת אמנות שימושית הראויה להגנה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

האם הופרה זכות היוצרים הכלכלית (החומרית) בגופנים

27. מקובל להבחין בין שני סוגי זכות יוצרים: הזכות הראשונה היא הזכות הכלכלית (המכונה גם הזכות החומרית). זוהי זכות הניתנת להעברה. הזכות השנייה היא הזכות המוסרית. זכות זו נשמרת לעולם ליוצר, גם אם הזכות הכלכלית הועברה לאחר.

בפרק זה נדון אך ורק בשאלה האם הופרה הזכות הכלכלית של התובעים.

28. מקובלת עליי לחלוטין טענתן של הנתבעות, לפיה פרימוס היתה רשאית להפיק את הטקסטים הקבועים ולמכור אותם לחברת החדשות, וכי חברת החדשות היתה רשאית לשדר את הטקסטים הקבועים במסגרת מהדורות החדשות שלה, בלא צורך ברשיון נוסף מאת התובעים. למעשה, אפילו התובע 2 הודה בכך במסגרת עדותו (ע' 14 לפרוטוקול), ולא בכדי, שהרי לשם כך בדיוק פרימוס רכשה מהתובעים את הזכות להשתמש בגופנים. בצדק טוענות הנתבעות בסיכומיהן כי עצם מכירת הרשיון לשימוש בגופנים על ידי התובעים, נושאת בחובה רשיון משתמע לעשות בהם שימוש לשם חיבור טקסטים ופרסומם, שהרי לתכלית זו ממש נרכשו הגופנים על ידי פרימוס. מכאן שההפקה של הטקסטים הקבועים והשימוש בהם, אינם מהווים הפרה של זכות היוצרים הכלכלית בגופנים.

29. שונים בתכלית הם פני הדברים בכל הנוגע לשימוש שעשתה חברת החדשות בקובץ המחשב true type שהכינו עבורה אנשי פרימוס, לצורך כתיבת הטקסטים המשתנים שיופיעו על המסך בעת השידור, על פי צרכי המהדורה הספציפית. אין חולק כי חברת החדשות לא רכשה את זכות השימוש בגופנים, לצורך כתיבת הטקסטים המשתנים, לא מן התובעים וגם לא מפרימוס (שממילא, לא היתה רשאית למכור להם את זכות השימוש בגופנים, זכות הנתונה לתובעים לבדם). בענין זה ניסו הנתבעות לגלגל את האחריות זו לפתחה של זו, כאשר מחד, העד אבי אטיאס מטעם חברת החדשות טען כי נציגי פרימוס מעולם לא הודיעו לו שיש צורך בתשלום דמי שימוש לתובעים, ומאידך, העד ארז גביש מטעם פרימוס טען כי הנחה בעצמו את נציגי חברת החדשות, ככל שחברת החדשות איננה בעלת קובץ של הגופנים, לרכוש אותם או להצטייד ברישיון מתאים לעשיית שימוש בהם. כך או אחרת, אין ספק כי בענין הטקסטים המשתנים הופרה זכות היוצרים הכלכלית בגופנים, בין אם הובהר לנציגי חברת החדשות כי עליהם לרכוש רשיון שימוש, ובין אם לאו.

30. לגופו של ענין, במחלוקת שבין הנתבעות לבין עצמן, גרסתו של אבי אטיאס, נציג חברת החדשות, הגיונית יותר מגרסתו של ארז גביש מטעם פרימוס. סביר הרבה יותר להניח שאנשי חברת החדשות הניחו כי מי שמוסר להם קובץ מחשב לצורך כתיבת טקסטים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

משתנים, הוא בעל רשיון לעשות כן, וכי לא נדרש רשיון נוסף מבעל זכות היוצרים בגופנים. יש להזכיר כי באותה עת השקיעה חברת החדשות סכום עתק של 3.9 מליון ₪ בהקמתו של אולפן השידורים החדש, מתוכו סך של 60,120 דולר שולם לפרימוס בגין הכנת המארו הגרפי. מנגד, עלותו של רשיון שימוש בגופנים היתה כ- 5,700 ₪ בלבד. יהיה זה בלתי הגיוני בעליל להניח שבשים לב להשקעות העתק שביצעה, חברת החדשות ביקשה לחסוך מעצמה תשלום סכום כה פעוט, תוך נטילת הסיכון הכרוך בהפרת זכות היוצרים של התובעים.

31. לכך יש להוסיף את העובדה שניתן היה לצפות מפרימוס, כמי שאמונה היטב על נושא זכות היוצרים בגופנים, שתטרח להעלות על הכתב את האזהרה בדבר הצורך ברכישת רשיון שימוש מהתובעים, ולא תסתפק במתן אזהרה בעל פה (שדבר קיומה הוכחש כאמור על ידי העד אבי אטיאס).

אני סבור גם כי מסירת קובץ המחשב על ידי נציגי פרימוס, לידיהם של נציגי חברת החדשות, כמוה כיצירת מצג לפיו אין כל מניעה שחברת החדשות תשתמש בגופנים הכלולים בקובץ, בלא צורך בקבלת רשיון נוסף מצד שלישי כלשהו.

32. מכאן מתבקשת מסקנה נוספת, והיא, שחברת החדשות הפרה בתחילה בתום לב את זכות היוצרים של התובעים (עם זאת, כפי שנראה להלן, לאחר יום השידורים הראשון, הועמדה חברת החדשות על כך שמדובר בהפרת זכות יוצרים, מה שלא מנע ממנה לבצע שלושה משדרים מפירים נוספים, שאינם יכולים להחשב כמשדרים שנעשו בתום לב). מכל מקום, חשוב להדגיש כי תום ליבה של חברת החדשות בעת ביצועו של המשדר הראשון איננו שולל את חבותה כלפי התובעים, שכן הגנת מפר תמים לפי ס' 8 לחוק זכות יוצרים, 1911, אינה חלה במקרים כגון זה. הגנת מפר תמים נתונה רק למי שלא ידע ולא היה צריך לדעת כי קיימת בכלל זכות יוצרים ביצירה המפירה. לעומת זאת, ההגנה לא תחול כאשר הנתבע רק טעה לגבי זהותו של בעל זכות היוצרים. ראה ע"א 2312/02 ארנולד דרוק נ' סוניה דנציגר, פ"ד נט(6), 421, 430-431 (2005):

"כפי שנפסק חל סעיף 8 לחוק זכות יוצרים "רק על אדם המפר זכות-יוצרים, מבלי לדעת - ומבלי שהיה לו יסוד סביר לחשוד - שקיימת בכלל זכות-יוצרים ביצירה הנדונה, ולא די בכך שהמפר לא ידע, ולא היה לו יסוד לחשוד - שהתובע דוקא הוא בעל זכות-היוצרים" (ע"א 241/55 דפוס ניאוגרפיקה נ' מסדה בע"מ, פ"ד יא 890, 892; ... עוד נאמר על פרשנותו של הסעיף כי: 'החוק מתייחס בסלחנות מסוימת כלפי זה שהפר ב'תמימות' זכות יוצרים של אחר. מפר כזה פטור מתשלום פיצויים בגין ההפרה, אם כי ניתן לקבל נגדו צו מניעה. החוק עצמו אינו 'תמים' והוא יודע להבחין בין תמימות להיתממות. הוא פוטר רק את זה 'שבתאריך ההפרה לא ידע ולא היה לו יסוד נאמן לחשוד שקיימת זכות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

יוצרים ביצירה'. נטל ההוכחה רובץ על הנתבע ויקשה עליו מאוד להרימו. לא תועיל לו הטענה, כי לא ידע על קיום זכות היוצרים של התובע דווקא או שסבר, אף בתום לב, שהזכויות הן של מאן דהוא אחר. עליו להוכיח שלא ידע, ולא היה עליו לדעת, על קיום זכות היוצרים ביצירה' (ט' גרינמן זכויות יוצרים (תשס"ד) 502). כמו כן ראוי לתת את הדעת על כך 'שתום לב אינו מהווה הגנה כנגד הפרה ראשונית [שהיא ביצוע של פעולה המצויה תחת הפריווילגיה של בעל זכות היוצרים, כגון העתקה או עיבוד של היצירה], אלא (וגם זאת לענין סעד הפיצויים בלבד), כאשר הנתבע לא ידע ולא חייב היה לדעת כלל ועיקר על קיומה של זכות יוצרים לאי-מי ביצירה שלגביה הוא מבצע את הפעולה המפירה. רק לעיתים רחוקות יסבור הנתבע כי ביצירה שבה הוא מטפל אין זכות יוצרים לאדם כלשהו. הסיכון בנדון מוטל אם כן על הנתבע. קושי זה הוא קושי כללי, הקיים גם בשיטות אחרות' (מ' דויטש קניין (תשנ"ז, כרך א') 191.

33. אני סבור כי גם פרימוס נהגה בענין זה בתום לב, הגם שבאופן רשלני, משום שלא מתקבל על הדעת כי תבחר להפר במודע את זכות היוצרים של התובעים, שעה שהיא טרחה ורכשה מהם בתמורה מלאה את זכות השימוש בגופנים, כמו גם לנוכח העובדה שהיא לא גבתה תמורה כספית נוספת מחברת החדשות בגין יצירת קובץ המחשב שבאמצעותו הופקו הטקסטים המשתנים. בנסיבות אלה, לא היה לפרימוס כל אינטרס להפר דווקא בענין הטקסטים המשתנים את זכות היוצרים של התובעים.

34. מאידך, אינני מקבל את טענתה של פרימוס לפיה יצירת קובץ המחשב שנמסר לידיה של חברת החדשות, אינה עולה כדי הפרה של זכות היוצרים. גם לא מדובר ב"שימוש הוגן", שכן יצירת אמצעי טכני שמאפשר להפר זכות יוצרים, כפי שהיה במקרה דנן, אינה יכולה להחשב שימוש הוגן. פרימוס מפנה בענין זה להוראות ס' 19 לחוק החדש, המגדירות מהו "שימוש הוגן" ביצירה, אך יצירתו של קובץ המחשב אינה באה בגדרה של אף אחת מבין חלופותיו של ס' 19.

35. סיכומי של דבר, בענין הטקסטים המשתנים הופרה זכות היוצרים הכלכלית של התובעים.

האם הופרה זכותו המוסרית של נרקיס?

36. התובעים טוענים כי גופן הכלאיים בו נעשה שימוש על ידי הנתבעות מהווה הפרה של זכות היוצרים המוסרית בגופנים, שכן כל גופן הוא יצירה שלמה, שאין לגרוע ממנה או להוסיף עליה, ואין לערבב בינה לבין יצירות אחרות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

37. ראשית לכל, יש להעמיד דברים על דיוקם: זכות היוצרים המוסרית בגופנים שייכת אך ורק ליוצרים, נרקיס, להבדיל מהתובעים 1 ו-2, שקיבלו מנרקיס רשיון בלעדי לשיווקם של הגופנים וכן רשות לעבדם למדיה דיגיטלית. בשונה מזכות היוצרים הכלכלית, הניתנת להעברה, הרי שהזכות המוסרית היא זכות אישית שאינה ניתנת להעברה, והיא נותרת לעולם בחזקתו של היוצר עצמו, אף לאחר שהעביר את זכותו החומרית ביצירה. כך היה הדין על פי ס' 4א' לפקודת זכות יוצרים, (להלן: "הפקודה") וכך הוא הדין גם כיום, לפי ס' 45(ב) לחוק החדש (ראה גם ט' גרינמן, זכויות יוצרים מהדורה שנייה, התשס"ט-2008, כרך ב' ע' 834, 838).

38. ס' 4א' לפקודה (שבוטל בינתיים עם חקיקתו של החוק החדש, אך עודנו תקף לענייננו), דן בזכות המוסרית של מחבר היצירה וקובע:

"(1) מחבר זכאי ששמו ייקרא על יצירתו בהיקף ובמידה המקובלים.
(2) מחבר זכאי שלא ייעשה ביצירתו כל סילוף, פגימה או שינוי אחר, או כל פעולה שיש בה משום הפחתת ערך ביחס לאותה יצירה, העלולה לפגוע בכבודו או בשמו של מחברה.
(3) פגיעה בזכות לפי סעיף זה היא עוולה אזרחית, והוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש] יחולו עליה.
(4) זכותו של מחבר לפי סעיף זה לא תהיה תלויה בזכותו החומרית באותה יצירה, והיא תעמוד לו אף לאחר שזכות זו, כולה או מקצתה, הועברה לאחר.
(5) בתביעה לפי סעיף זה זכאי המחבר לפיצויים בסכום שיקבע בית המשפט לפי נסיבות המקרה, אף אם לא הוכיח נזק ממון; הוראה זו לא תגרע מסמכות אחרת של בית המשפט לפי פרק ה' לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]."

במקרה דנן, הטענה היא לפגיעה מסוג של סילוף, פגימה והפחתת ערך ביחס ליצירה לפי ס' 4א'(2) לפקודה.

39. אינני סבור כי בענייננו נפגעה זכותו המוסרית של נרקיס. בסופו של דבר יש לזכור כי עסקינן באותיות, שהן אבני בנין של השפה. מדובר איפוא ביצירה בעלת אופי פונקציונלי, ובהתאם לכך, מידת ההגנה שהיא זוכה לה מוגבלת לאות הבודדת ולא לצירופים של אותיות. באותיות עצמן לא נעשה כל שינוי או פגימה. העובדה שנעשה שימוש בשני סוגי גופן במילה אחת, אינה יכולה להחשב סילוף, פגימה או שינוי של היצירה, שכן לענין זה היצירה היא כל אות בפני עצמה. בודאי שאין בשימוש כזה כדי לפגוע בכבודו או בשמו של יוצר הגופן. כשם שלא יעלה על הדעת להגביל את תוכן המילים בהן ניתן להשתמש באמצעות אותיות הגופנים, ולראות במילים בעלות תוכן פוגעני משום פגיעה בזכות המוסרית של יוצר הגופן, כך גם אין זה מתקבל על הדעת להגביל את זכותן של הבריות לכתוב מילים תוך שימוש

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

בסוגי גופן שונים באותה מילה ממש. מקובלת עליי בהקשר זה טענתה של פרימוס בסיכומיה, לפיה בהתאם לס' 50(ב) לחוק החדש, ביצוע פעולה סבירה ביצירה, איננו מהווה הפרה של הזכות המוסרית בה, כאשר לענין זה רשאי בית המשפט להתחשב, בין השאר, באופי היצירה שביחס אליה נעשתה הפעולה. במקרה דנן, אף אם הייתי מניח לטובתו של נרקיס כי השימוש בשני סוגי גופן שונים מהווה שינוי של היצירה (ואינני סבור כך), אזי בהחלט יש מקום לקבוע כי מדובר בפעולה סבירה, שהרי השימוש בשני סוגי גופן באותה מילה נבע אך ורק מאילוצים טכניים הקשורים לטכנולוגיית השידור בטלוויזיה. בהקשר זה יש לציין כי לפי ס' 78(ג) לחוק החדש, "על פעולה ביצירה שנעשתה לפני יום התחילה לא יחולו הוראות פרק ח' לעניין הפרה של זכות יוצרים או זכות מוסרית ולעניין תרופות, וימשיכו לחול לגביה, לעניינים אלה, הוראות הדין הקודם; ואולם, פעולה כאמור שאינה מהווה הפרה של זכות יוצרים או זכות מוסרית לפי הוראות חוק זה, לא תהיה לגביה זכות תביעה לפי הוראות הדין הקודם." מכאן שמעשה שאיננו נחשב הפרה של הזכות המוסרית על פי החוק החדש, שולל את זכות התביעה בגין הפרה של הזכות המוסרית על פי הפקודה.

40. יתר על כן, במקרה דנן העובדה שנעשה שימוש בשני סוגי גופן נראית לעינים של טיפוגרפים בלבד, דוגמת התובע 2. אדם מן היישוב כלל איננו מסוגל להבחין כי מדובר בגופנים שונים זה מזה. ברי איפוא כי לא ניתן לדבר בנסיבות אלה על פגיעה בשמו של נרקיס או על הפחתת ערכה של היצירה.

41. בנוסף, הנתבעות הדגימו כיצד השימוש בשני סוגי גופן באותה מילה ממש הוא דבר נפוץ בענף העיצוב הגרפי, ואפילו התובעת 1 משלבת בעצמה בין סוגי גופן שונים בלוגו שלה (נספח ה' לתצהירו של ארז גביש).

42. זאת ועוד, מעדותו של נרקיס עולה כי הוא עצמו לא היה מודע לפגיעה כלשהי בכבודו או בשמו הטוב, ולמעשה, דומה שלא הבין על מה המהומה, שכן מבחינתו, התביעה הינה אך ורק בגין שימוש ללא רשות בגופנים.

43. סיכומי של דבר, יש לדחות את הטענה בדבר הפרת זכותו המוסרית של נרקיס.

מהו שיעור הפיצוי לו זכאים התובעים?

44. השאלה האחרונה שיש לדון בה היא מהו שיעורו של הפיצוי שראוי לפסוק לזכותם של התובעים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

45. התובעים העמידו את תביעתם על סכום עתק של 1,000,000 ₪, ולשם כך הם ניסו להצביע על ריבוי חריג של הפרות זכות היוצרים. לדידם, עסקינן ב- 54 הפרות של זכות היוצרים הכלכלית ו- 54 הפרות של הזכות המוסרית שבוצעו על ידי חברת החדשות, וכן ב- 52 הפרות של זכות היוצרים הכלכלית ו- 54 הפרות של הזכות המוסרית שבוצעו על ידי פרימוס. בגין כל הפרה נדרש פיצוי סטטוטורי בסך 20,000 ₪, לפי ס' 3א' לפקודה. סך כל הפיצוי לו זכאים התובעים לשיטתם הינו 4,580,000 ₪.

46. דומה שהתובעים עצמם יודעים היטב כי תחשיב הפיצוי הסטטוטורי הוא מופרך ומוגזם, ולא בכדי צמצמו את תביעתם והעמידו אותה על סך של 1,000,000 ₪, משיקולי אגרה כביכול, אלא שגם סכום זה הוא מופרז ביותר, ואין לו כל צידוק, כפי שנראה להלן.

47. כדי להרבות ולהאדיר את מספר ההפרות המזכות בפיצוי סטטוטורי, ספרו התובעים את מספר הביטויים בהם נעשה שימוש בגופנים ללא רשות, וכפלו אותו בפיצוי הסטטוטורי. כך, במהדורת החדשות של יום 23.11.2007 הם מנו תשעה ביטויים כאלה. בכך לא נעצרה הספירה: כל ביטוי נחשב על ידם לפחות כארבע הפרות. כך למשל, לגבי המילה "פיגועים" טרחו התובעים ומנו הפרה חומרית בגין השימוש בגופן נרקיס חדש; הפרה חומרית בגין השימוש בגופן נרקיס תם במשקל שמן; הפרה מוסרית בגין סילוף הגופן נרקיס חדש; הפרה מוסרית בגין השימוש בגופן נרקיס תם. התובעים לא אמרו די, וייחסו באופן מצטבר את ההפרות האמורות גם לחברת החדשות וגם לפרימוס. מכאן שבגין המילה "פיגועים" ששודרה פעם אחת במהדורה אחת, עותרים התובעים לפיצוי בסך של 160,000 ₪ (X8 20,000 ₪).

אין פלא איפוא שארבעה משדרי חדשות הולידו תחשיב נזק של 214 הפרות נטענות, וטענה בדבר זכאות לפיצוי בסך 4,580,000 ₪, שרק משיקולי אגרה כביכול הועמד על סכום של 1,000,000 ש"ח.

48. ברי כי האופן בו חישבו התובעים את הפיצוי הסטטוטורי הוא חסר כל בסיס, הגיון או הצדקה, וגובל בחמדנות. מדובר בפיצול מלאכותי של הפרות בודדות שבוצעו ברצף אחד במסגרת ארבעה ארועים נפרדים, שלא נועד אלא להגדיל ולהאדיר את הפיצוי הסטטוטורי. בענין אחר ציינתי כי שיטת מניין כזו מזכירה במידת מה את אופן מניין המכות שלקו המצרים מידי הקב"ה בעת חציית ים סוף, כמפורט בהגדת הפסח, מניין שלפי שיטתו של רבי עקיבא הגיע כדי 250 מכות, רק משום שהקב"ה הכה במצרים קודם ליציאת מצרים עשר מכות באצבע אחת, ואילו על הים הכה במצרים בכף ידו, כשכל אצבע מכה חמישים מכות (ראה ת.א. (ת"א) 71888/06 יוסי גול נ' יואב פור ואח' (פורסם באתר משפטי)).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

49. ברע"א 4148/09 אקו"ם, אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים למוסיקה בע"מ נ' יום

טוב (טוביה) חדד, (2009) [פורסם באתר משפטי], נפסק כי :

"המבחן הקובע לעניין סעיף 3א לפקודה הוא לא מספר האקטים המפרים אלא סוג הזכות שנפגעה ... לפיכך, צדק בית המשפט המחוזי עת נקט במבחן זה."

שם היה מדובר בהשמעת שלוש עשרה יצירות מוסיקליות מפירות ברצף, במהלך ארוע שמחות אחד, ואושרה החלטתו של בית המשפט המחוזי לפיה לענין הפיצוי הסטטוטורי מדובר בהפרה אחת בלבד, שכן מדובר במסכת אחת במסגרת ארוע מפר אחד.

ברוח דומה נפסק גם בע"א 592/88 שמעון שגיא נ' עזבון המנוח אברהם ניניו ז"ל, פ"ד מו(2), 254, 266-267 (1992) :

"ה'הפרה' אשר בה דן הסעיף ואשר בגינה ניתן לבקש פיצוי סטטוטורי, מוסבת, בדרך כלל, על זכות יוצרים אחת שהופרה על ידי הנתבע, ואין זה משנה מהו מספרם של האקטים המפרים ששימשו בהפרתה של אותה הזכות. את הביטוי "כל הפרה" יש לפרש כמתייחס לכל סוג הפרה; הווי אומר, אפשר להטיל את הפיצוי הסטטוטורי מספר פעמים, רק מקום בו הנתבע או הנתבעים הפרו מספר זכויות יוצרים אשר תובעים בגין הפרתן."

וכן ראה ת"א (שלום ת"א) 45232-05 אורלי קראוס נ' ישראל 10 בע"מ (2010) [פורסם באתר משפטי].

50. אני סבור כי כל משדר חדשות שבוצעו במהלכו הפרות של זכות היוצרים בגופנים, מהווה לענין הפיצוי הסטטוטורי הפרה אחת בלבד, גם אם במהלך אותו משדר שודרו מספר ביטויים, תוך שימוש מפר בגופנים. הואיל ועסקינן בארבעה משדרים, שכל אחד מהם נעשה ביום אחר, מדובר בארבע הפרות בלבד. מטעם זה גם אינני מקבל את טיעון הנגדי של הנתבעות, לפיו מדובר לכל היותר בהפרה אחת, שכן הזכות שהופרה היא אחת ויחידה. גם גישה זו היא בלתי מוצדקת בעליל ומחטיאה את המטרה. אין כל סיבה או הצדקה להתעלם מכך שההפרות התרחשו בארבעה משדרי חדשות נפרדים זה מזה, שכל אחד מהם שודר ביום אחר. לא מדובר איפוא בארוע מפר אחד.

51. סי' 3א' לפקודה קובע כי בית המשפט רשאי לפסוק לזכות התובע פיצויים ללא הוכחת נזק בסך שלא יפחת מ- 10,000 ₪ ולא יעלה על 20,000 ₪.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

לענין זה אני סבור כי יש לערוך הבחנה בין גובה הפיצוי בגין המשדר הראשון של יום 23.11.2007, לבין שלושת המשדרים הבאים, של הימים 28.11.2007, 30.11.2007 ו- 1.12.2007. הסיבה לכך היא שבמכתב מיום 25.11.2007 (נספח ד' לתצהירו של אבי אטיאס), מיד לאחר המשדר הראשון, נדרשה חברת החדשות על ידי פרימוס לחדול מכל שימוש בגופנים כל עוד לא הוסדר השימוש בהם. פניה זו לא נולדה בעלמא, אלא באה לעולם בעקבות פניה טלפונית של גב' פיקי רוזנברג, אשת מכירות של התובעת 1, אל ארז גביש מטעם פרימוס, בה הודיעה לו על טענות התובעים בענין ההפרה. מכאן שחברת החדשות ביצעה את שלושת המשדרים הבאים חרף ידיעתה אודות ההפרה של זכות היוצרים בגופנים. על כן, בעוד שבגין המשדר הראשון ראוי להסתפק בפיצוי סטטוטורי בסך 10,000 ₪, לנוכח תום ליבם של כל המעורבים בהפרה, לא כך הם פני הדברים בכל הנוגע לשלושת המשדרים הבאים. בגין משדרים אלה ראוי להשית על חברת החדשות פיצוי סטטוטורי בסך 20,000 ₪ בגין כל שידור, ואין מקום להשית פיצוי כלשהו על פרימוס לנוכח נסיונה למנוע את המשך ההפרה.

52. בהקשר זה טוענות הנתבעות כי יש ליתן משקל לעובדה שנוקם האמיתי של התובעים מסתכם בסכום זעום של כ- 5,700 ₪ בלבד, הוא המחיר שחברת החדשות היתה נדרשת לשלם לו רכשה מהתובעים כדין את זכות השימוש בגופנים. אינני מקבל טענה זו. פשיטא שרכישת עותק חוקי של יצירה, זולה הרבה יותר מן הפיצוי המושג על המפר בדיעבד, לאחר שהתגלתה דבר ההפרה. יחד עם זאת, משיקולי מדיניות ראויה אין מקום לתחום את הפיצוי לגובה המחיר שניתן היה לשלם לבעל הזכויות מלכתחילה, טרם ההפרה, שאם לא כן, נעודד בכך הפרת זכויות יוצרים, שהרי המפר לא יקח על עצמו כל סיכון: אם ייתפס, ישלם בסופו של דבר סכום דומה לאותו תשלום שיכול היה לשלם מלכתחילה, ומה הועילו איפוא חכמים בתקנתם?

53. לפיכך, התובעים זכאים לפיצוי בסך של 10,000 ₪ בגין המשדר המפר הראשון, ולפיצוי בסך 60,000 ₪ בגין שלושת המשדרים הבאים. חבותה של חברת החדשות היא בגין מלוא הסכום, ואילו חבותה של פרימוס מוגבלת לסך של 10,000 ₪, ביחד ולחוד עם חברת החדשות ולא באופן מצטבר, וזאת בגין המשדר הראשון.

סיכום

54. סוף דבר, חברת החדשות תשלם לתובעים פיצוי בסך 70,000 ₪. מתוך סכום זה (ולא במצטבר אליו), פרימוס תשלם לתובעים פיצוי בסך 10,000 ₪ ביחד ולחוד עם חברת החדשות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 24048-08 מסטרפונט בעמ ואח' נ' חב' החדשות הישראלית בעמ ואח'

1 כמו כן, חברת החדשות תשלם לתובעים הוצאות משפט בסך 3,000 ₪ ושכ"ט עו"ד בסך
2 12,000 ₪.

3
4 55. המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים.

5
6
7
8
9 ניתן היום, ו' אייר תשע"א, 10 מאי 2011, בהעדר הצדדים.

10
11 חגי ברנר, שופט

12
13
14
15
16